

ZA OSVOBOZENÍ ESÍČEK

Ve dnech 20. až 26. října probíhá **mezinárodní Týden povědomí o asexualitě neboli Ace Week**, každoroční oslava asexuality a asexuálního spektra a zároveň kampaň usilující o jejich zviditelnění. Rozběhla ji aktivistka Sara Beth Brooks v roce 2010. V Česku se o asexualitě moc nehovoří, i v rámci queer hnutí jde o marginální téma. Chceme-li však jako anarchistvo dosáhnout osvobození všech lidí, neměli bychom zapomínat na to, že ace a acespec lidé, jak se asexuálním osobám říká, čelí specifickému a mnohdy přehlíženému útlaku.

Asexualita je sexuální orientace definovaná žádnou či nízkou sexuální přitažlivostí a/nebo sexuální touhou k ostatním lidem. Do povědomí společnosti se dostává až v posledních několika dekádách. Nejedná se o žádný anti-sexualismus nebo sexuální puritánství, ale o skutečnou sexuální identitu. Ace aktivistka a anarchistka Sherronda J. Brown definuje asexualitu jako „samostatnou“ nebo „nezávislou sexualitu“. O ace lidech panuje spousta nepravdivých mýtů vycházejících z nepochopení či nevědomosti.

Žijeme žel v heteronormativní společnosti. Heteronormativita je přesvědčení, že heterosexuality je jakýmsi standardem, a tedy nikoliv pouze jednou z řady sexuálních orientací. **Lidé, kteří do téhle vykonstruované škatulky „normálnosti“ nespádají, jsou utlačováni.** Diskriminace asexuálních osob (acefobie) má různé podoby: od nedůvěry ze strany ostatních až po patologizaci asexuality. Ace lidé, kteří jsou zároveň aromantiky, mohou být stigmatizováni jako emočně chladní nebo považováni za neschopné vztahů. Tyto a další škodlivé narativy vůči aromantikům vycházejí z amatonormativity, předpokladu, že všichni lidé potřebují romantickou lásku, k tomu ještě v monogamní podobě. Ace lidé, kteří jsou homoromantičtí, biromantičtí či panromantičtí se navíc setkávají s queerfobním útlakem a jsou šikanováni a ponižováni pro své romantické preference.

O asexualitě se nehovoří ve školách. Existence ace lidí je ignorována, nemají dostatečnou reprezentaci v populární fikci a jejich útlak se příliš neřeší ani v rámci anarchistického hnutí. Nebylo by na škodu, kdyby více lidí vědělo o dalších identitách na ace spektru – o demisexuality, definované sekundární sexuální přitažlivostí po vytvoření emočního vztahu s partnerem, nebo o šedé zóně mezi demisexuality a asexualitou (gray-aseexualita). **Někteří ace lidé mohou mít pocit, že jsou „zlomení“, poněvadž se necítí tak, jak se prý cítit mají.** Týká se to například apothisexuálů, kteří cítí odpor k představě vlastního těla v intimních aktivitách. Dokud

se bude ace lidem říkat, jak mají žít, jak se mají cítit, jak mají vnímat ostatní osoby, jaké mají vytvářet vztahy, a dokud budou jejich různorodé zkušenosti stigmatizovány, patologizovány či odmítány, nemohou být sami sebou ani se cítit bezpečně při snaze o sdílení svých zkušeností v heteronormativním světě.

S existencí kapitalistického systému a patriarchátu se pojí existence povinné (kompulzorní) sexuality. Jde o přesvědčení, že lidé jsou sexuální tvorové, a že tudíž všichni pocítují sexuální přitažlivost k ostatním a potřebují intimní vztahy. Toto přesvědčení má negativní vliv nejen na asexuály. **Povinná sexualita totiž znemožňuje akceptovat ideu, že každý z nás, ať jsme kýmkoliv, by měl mít právo plně rozhodovat o svém těle včetně toho, zda v našich životech chceme nebo nechceme sex.** Již zmíněná Sherronda J. Brown uvádí, že kompulzorní sexualita spolu s kulturou znásilnění způsobuje, že lidé jsou tlačeni k sexu, protože když o něj nebudou mít zájem nebo na něm nebudou participovat, budou vnímáni jako abnormální či nelidští. Přitom povinná sexualita může i za to, že v naší společnosti existují incelové, frustrovaní heterosexuální muži, kteří kvůli přesvědčení, že musí mít sex, ale nedostává se jim ho, nenávidí ženy a sexuální menšiny. Takové si pak snadno přitáhne krajní pravice.

Povinná sexualita souvisí s tím, jak je v kapitalistickém a patriarchálním světě vnímána touha, produktivita i kvalita života. Pokud je sex vnímán jako nezbytná součást lidských životů, protože se dobře prodává (například v médiích, i jako sexistická pornografie, nikoliv pornografie feministická) a protože v určité podobě (a v určitých vztazích) souvisí i s reprodukcí pracujících, což se kapitalistům náramně hodí, těžko asi dosáhneme skutečné sexuální autonomie všech lidí. Nezmizí pak ani trivializace a normalizace sexuálního násilí, jehož oběťmi se asexuálové stávají (nápravné znásilnění). Budeme-li cílit k rozvinutí asexuálního vědomí, můžeme porozumět tomu, jak povinná sexualita omezuje lidské životy a jak všechny lidské bytosti vymanit z jejího vlivu.

Týden povědomí o asexualitě můžeme vnímat jako prostředek k získání informací o této sexuální orientaci a ace spektru celkově, může být také prostředkem k tomu, **abychom začali přemýšlet o povinné sexualitě a její souvislosti s kapitalismem, patriarchátem a dalšími institucemi útlaku.** V anarchismu má své místo veškerá queerness, včetně asexuality. Udělejme vše, aby tomu tak bylo obecně.